

Kompas

Januari 2014

nummer 5

Colofon

Jaargang 5
Nummer 5
Februari 2014

Werkmateriaal met verwerkings-
mogelijkheden voor leidinggevend en
kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Mw. J. de Jongh
Dhr. M. Kortleven
Mw. D.J. Qualm - Visser
Dhr. J.L. Vogelaar
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Abonnementen

De abonnementsprijs voor
particulieren is € 15 per jaar.
Leidinggevend en van aangesloten
verenigingen ontvangen *Kompas*
gratis. De ledenboekjes zijn bij de
contributie van de vereniging
inbegrepen.

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde
Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
W: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de redactie

In dit nummer staan de laatste twee vertelschetsen over 'het geloof'. In de geschiedenis van Noach gaat het vooral om de geloofsgehoorzaamheid van Noach. Hij krijgt een vreemde opdracht van de Heere: een schip bouwen terwijl er nergens water is. Maar hij gelooft het Woord van God, waarin het oordeel wordt aangekondigd over de wereld. En hij gehoorzaamt aan Gods bevel. Eens zal de wereld nog een keer worden geoordeeld, als de Heere Jezus terugkomt. En Jezus Zelf is de Ark van het behoud. Geloven wij deze boodschap en gehoorzamen we aan Gods bevel tot bekering? In de schets over David en Goliath gaat het over het geloofsvertrouwen van David. Hij stond tegenover een machtige reus. David was in zichzelf klein en nietig, maar hij geloofde dat God machtig is. En hij kwam niet beschaamd uit!

Gertrude de Regt

Noach

Geloven in een ongelovige wereld

Lezen

Genesis 5: 28, 29 en
Genesis 6: 5-22

Kerntekst

Door het geloof heeft Noach, door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde van de dingen, die nog niet gezien werden, en bevreesd geworden zijnde, de ark toebereid tot behoudenis van zijn huisgezin; door welke ark hij de wereld heeft veroordeeld, en is geworden een erfgenaam der rechtvaardigheid, die naar het geloof is.
(Hebreeën 11: 7).

Zingen

Psalm 1: 1 en 4
Psalm 14: 1, 2 en 3
Psalm 15: 1 en 2
Psalm 25: 7
Psalm 27: 1 en 7
Psalm 91: 1 en 7
Psalm 37: 15, 19 en 20
Psalm 93: 2 en 3
Psalm 85: 3
Psalm 73: 14
Psalm 31: 15, 16 en 17
Psalm 95: 4

Toelichting op de vertelschets

Dit jaar is het thema van de vertelschetsen ‘Het geloof’. In deze schets ligt de nadruk op het geloof van Noach, die leefde in een goddeloze wereld. Hoewel hij nog niets zag van wat de Heere gezegd had, geloofde hij het Woord dat de Heere tot hem gesproken had. Daarom heeft hij de ark gebouwd en is zo behouden geworden. Terwijl degenen, die zijn prediking wel gehoord hadden, maar die niet geloofden, in de vloed zijn omgekomen. Niet omdat er geen schuilplaats was, maar omdat ze niet geloofden dat ze die schuilplaats nodig hadden. Ook aan ons en de kinderen wordt de Weg ter ontkoming verkondigd in de Heere Jezus Christus. Hij is die ware Ark der behoudenis, in Wie alleen behoud van de toekomstige toorn mogelijk is. En dat alleen door het geloof.

Vertelschets

“Geloof je dat echt?” Met een verbaasd gezicht kijkt Jeffrey naar Ralf. “Geloof jij echt dat je voor een troon komt te staan als je sterft? En dat God dan alles van je weet en je gaat oordelen?” Ralf knikt. “Ja,” zegt hij, “want dat staat in de Bijbel.”
“Hoe kun je nu weten of dat waar is. Misschien hebben mensen dat wel verzonnen.”
“Nee, het is niet verzonnen. Het is het Woord van God.”
“Hoe weet je dat dan?”
“Nou, dat eh... Ja dat geloof ik gewoon.”

Ralf zucht ervan als hij even later naar huis loopt. Jeffrey is een aardige jongen, maar hij kan soms zulke moeilijke vragen stellen. Hij weet niet altijd hoe hij alles uit moet leggen. Soms begrijpt hij het zelf bijna niet. Wat de Bijbel zegt, is toch waar? Dat zeggen zijn vader en moeder en de meester en de dominee. Maar er zijn ook heel veel mensen die dat niet geloven. Gewone, aardige mensen zoals Jeffrey. Die zeggen dat het onzin is. Als je sterft, dan is het afgelopen. Meer niet.

Hij zou er soms zelf van in de war raken. Wie heeft er nu gelijk? Hij kan niks bewijzen en toch... Hij moet denken aan opa, die vorig jaar is gestorven. Opa wist heel zeker dat hij naar de Heere ging. Daar vertelde hij vaak over. Hij zong graag het versje waar in staat: “Ik roem in God, ik prijs ’t onfeilbaar woord; Ik heb het zelf uit Zijne mond gehoord.” En Ralf voelde gewoon dat dat waar was.

Herken je de twijfel van Ralf? Denk je ook wel eens: zou de Bijbel echt waar zijn? Het is moeilijk om God op Zijn Woord te geloven. Dat kun je alleen als de Heere het je leert. Iemand die dat geleerd had, was Noach, de zoon van Lamech...

Kijk, daar staat Lamech. In zijn armen heeft hij een klein kindje. Het is zijn zoon, die zojuist geboren is en nu een naam moet krijgen. Hoor, daar klinkt zijn stem: “We noemen hem Noach. Deze zal ons troosten.” Troost? Maar dat heb je nodig als je verdriet hebt. En Lamech heeft juist iets om blij over te zijn! Waarom heeft hij dan troost nodig?

Eens was de aarde mooi en zonder zonde. Dat heeft Lamech van zijn overgrootvader Adam gehoord. Adam had God lief en deed wat de Heere wilde. Maar Adam heeft ook eerlijk verteld dat hij ongehoorzaam is geweest aan de Heere. Nu is het hart van alle mensen zondig geworden. Lamech heeft er verdriet van dat de mensen niet naar de Heere luisteren. Adam heeft ook verteld hoe de Heere toen beloofde dat er Iemand zal komen Die wel gehoorzaam zal zijn aan de Heere. En dat niet voor Zichzelf, maar voor zondaren die alleen maar verkeerde dingen kunnen doen. Naar Hem verlangt Lamech.

Heel veel jaren gaan voorbij. Noach wordt groter en ouder. De wereld waarin hij leeft, is een zondige wereld. Eigenlijk zijn er twee grote families op aarde. Daar zijn de mensen die kinderen zijn van Kaïn, de oudste zoon van Adam en Eva. Zij dienen de Heere niet. En dan zijn er ook de kinderen van Seth, de jongste zoon van Adam en Eva. Zij zien de kinderen van Kaïn. Ze trouwen met de dochters van Kaïn. Maar daardoor gaan zij hetzelfde doen als die meisjes. Ook zij verlaten de dienst van de Heere. Andere dingen worden voor hen belangrijker. Eten en drinken, trouwen, kinderen krijgen, het werk dat ze doen. Mag je dan je werk niet doen? Jawel, maar het mag niet het belangrijkste voor je zijn!

En tussen al die mensen leeft Noach. Zijn leven is zo heel anders. Ook hij moet zijn werk doen. Dat is waar. Maar het is voor hem niet het belangrijkste! De belangrijkste in het leven van Noach is de Heere. Zonder Hem kan hij niets doen en zonder Hem wil hij ook niets doen. Noach leeft dicht bij de Heere. Noach wandelt met God. Net zoals eens Henoch.

Als Noach vijfhonderd jaar is, spreekt de Heere tot hem. Hij zegt: “Noach, Ik zal de aarde die Ik gemaakt heb met alles wat er op woont, verdelgen. Niemand zal overblijven. Iedereen die leeft, zal sterven. Ja, ook de dieren zullen niet blijven leven. *“Maar,”* gaat de Heere verder, *“met u zal Ik Mijn verbond oprichten.”* Noach zal bewaard blijven als de straf van God op de zonde komt. Niet omdat hij beter is dan de andere mensen, maar omdat de Heere genadig is.

Maar, hoe zal dat dan gebeuren? Noach krijgt de opdracht een heel groot schip te gaan bouwen. De Heere vertelt hem precies hoe hij dat moet doen. Het moet zo groot worden dat er niet alleen plaats is voor Noach en zijn vrouw, maar ook voor zijn zonen, Sem, Cham en Jafeth en hun vrouwen. Ja, er moet ook ruimte zijn voor dieren. Van iedere soort moeten er een mannetje en een vrouwtje mee in de ark. En van de reine dieren moeten er zelfs zeven dieren mee.

Noach doet precies wat de Heere hem gezegd heeft. Hij gaat aan het werk. Het is een heel groot werk dat hij moet doen. De ark moet wel driehonderd ellen lang worden. Dat is ongeveer 150 meter. Daarvoor heeft Noach hout nodig, goferhout. Die bomen moet hij eerst omkappen. Daarna moeten er planken van gemaakt worden. En van die planken kan Noach dan de ark bouwen.

De mensen die om Noach heen wonen, komen kijken als hij aan het werk is. Ze stellen vragen. “Noach, wat ben je aan het maken? En waarom maak je dat?” En Noach vertelt. Dat er een watervloed zal komen, die de hele aarde zal bedekken en waardoor iedereen zal sterven. Maar ook, dat de Heere hem gezegd heeft, dat hij een ark moet bouwen. Daarin zal hij veilig zijn!

De mensen kijken elkaar eens aan. Een watervloed waardoor de hele aarde bedekt zal worden en iedereen zal sterven? Ze kijken eens naar de lucht... Daar is geen wolkje te zien. “Noach,” zeggen ze, “geloof je nu echt, dat dat gebeuren zal? Hoe kan dat nu? Zoveel water dat de hele aarde bedekt zal worden tot zelfs boven de hoogste bergen?” “Ja,” zegt Noach, “want de Heere heeft het gezegd en Hij kan niet liegen. Wat Hij zegt, gebeurt. Vast en zeker.” Sommige mensen halen hun schouders op. Ze geloven er niets van. Ze gaan naar huis. Anderen zeggen: “Noach, wij geloven er niets van, maar we willen je wel helpen met bouwen.” En zo bouwt Noach de ark en ondertussen vertelt hij het steeds weer wat de Heere gezegd heeft. En de mensen? Ze geloven hem niet.

Zou jij het geloofd hebben? Natuurlijk, je weet dat het in de Bijbel staat. Maar het was toch wel een heel wonderlijke opdracht om een grote boot te bouwen terwijl er nergens water was. En Noach was met zijn gezin de enige die het geloofde. Hier zie je dat je God pas echt op Zijn Woord gelooft als de Heere je dat Zelf leert. Zelfs al lijkt het onmogelijk, wat de Heere zegt, is waar.

De ark wordt steeds groter. Je kan al precies zien wat voor vorm hij krijgt. Het lijkt wel een beetje op een heel grote kist. Noach bouwt er drie verdiepingen in. Die verdiepingen verdeelt hij in kamers. Ook maakt hij een raam in de ark en een deur.

Eindelijk, na jaren bouwen, is de ark klaar. Aan de buitenkant en ook aan de binnenkant smeert Noach er pek op, zodat er straks niet een druppel water naar binnen kan komen.

Kijk, daar ligt de ark, op het land.

Nog is Noach niet klaar. Want hij moet voor eten zorgen. Straks moet hij de ark in en hoelang hij in de ark moet blijven, weet hij niet. Wel weet hij dat er dan veel eten nodig zal zijn. Niet alleen voor hem en zijn gezin, maar ook

voor alle dieren die mee moeten. Want de Heere heeft gezegd, dat van alle dieren er twee in de ark moeten: een mannetje en een vrouwtje. En van de reine dieren, moeten er zelfs zeven dieren in de ark. Ook nu helpen de mensen mee. En nog steeds waarschuwt Noach hen. “Er is voor jullie ook plaats in de ark! Geloof toch wat de Heere zegt. Nu kun je ook nog mee. Het zal nog maar een paar dagen duren voordat de vloed komt!” Maar niemand wil naar die waarschuwing van Noach luisteren...

Kijk daar eens! Daar komen twee dieren aangelopen, een mannetje en een vrouwtje. En daar komen er nog twee van een ander soort, een mannetje en een vrouwtje. En daar komen wel zeven schapen aan. En daar wel zeven geiten. Allemaal komen ze naar de ark. Allemaal krijgen ze een plaatsje in de ark. De Heere Zelf stuurt al die dieren naar de ark. Reine dieren, onreine dieren, dieren die op de aarde kruipen komen. Ook vogels komen aangevlogen. Allemaal worden ze door Heere zelf naar de ark gebracht. Zij zullen gespaard worden als straks de watervloed komt.

Noach en zijn zonen geven al die dieren een plekje. “Zien jullie nu dat de Heere er zelf voor zorgt dat al die dieren komen?” vraagt Noach aan de mensen om hem heen. Maar ze halen hun schouders op en lachen erom. “Ja, het is wel wonderlijk.” Maar geloven dat de Heere ze stuurt, doen ze niet...

“Noach, ga in de ark, jij en je vrouw en je zonen en de vrouwen van je zonen, want over zeven dagen zal Ik het laten regenen op de aarde, veertig dagen en veertig nachten.” Zo klinkt op een dag de stem van de Heere. Noach gehoorzaamt. Samen met zijn vrouw en Sem, Cham en Jafeth en hun vrouwen, gaat Noach de ark binnen. Hij weet het: wat de Heere zolang geleden al gezegd heeft, zal nu spoedig gaan gebeuren.

De mensen die hem al die jaren geholpen hebben, staan buiten. Vanuit de open deur waarschuwt Noach ze nog een keer. “Nog zeven dagen en dan gaat het gebeuren. Nu kunnen jullie nog in de ark. Maar straks als de deur dicht is, is het voor altijd te laat.” Zo klinkt de stem van Noach. Zou er toch misschien nog iemand zijn, die zijn woord gelooft en ook de ark binnenkomt? Noach kijkt en wacht... Maar nee, niemand gelooft wat hij zegt. Er is niemand die luistert naar wat Noach zegt.

Dan sluit Noach de deur. Noach? Nee, de Heere Zelf doet de deur achter Noach dicht. Nu kan er niemand meer uit de ark. Wie binnen is, is veilig. Maar... er kan ook niemand meer in de ark. Wie buiten is, moet sterven.

En dan, na zeven dagen gaat het regenen. Niet een dag, niet twee, niet zeven. Het regent wel veertig dagen en veertig nachten achter elkaar. Ja, nu zien de mensen dat wat Noach al die jaren gezegd heeft, waar is. Ze bonzen op de deur van de ark... Maar die is op slot. Ze klimmen op de ark, maar ze vallen er ook weer af. Ze klimmen in bomen, maar ook daar komt het water. Ze klimmen de bergen op. Maar het blijft regenen en ook daar haalt het water hen in... Iedereen die buiten de ark is sterft. En niet alleen de mensen, maar ook de dieren blijven niet leven.

En de ark met Noach en zijn gezin en al die dieren? Die drijft daar op het water. Hoe hard het ook regent, maar wie in de ark is, is veilig.

Wel een jaar lang heeft, Noach in de ark geleefd. En dan op een dag zegt de Heere dat hij uit de ark mag gaan. Hij, zijn vrouw, zijn zonen, Sem, Cham en Jafeth, en hun vrouwen. Maar ook de dieren mogen weer uit de ark.

Daar staat Noach op de aarde die weer droog is. Wat een wonder! Hij is door de Heere bewaard. Hij is niet gestorven in het water van de zondvloed. Hij mag leven! Noach gaat aan het werk. Hij bouwt een altaar. Van de reine dieren brengt hij de Heere een offer. Hij dankt de Heere, omdat hij gespaard is. De Heere belooft aan Noach dat het nooit meer zo hard zal regenen dat alle mensen en dieren door het water zullen vergaan. Hij geeft ook een teken, de regenboog.

God liet de mensen in de tijd van Noach waarschuwen. Noach geloofde de Heere op Zijn Woord, zelfs al was er nog niets van te zien. Dat was zijn behoud. Hij wordt genoemd in de rij van geloofshelden in Hebrëen 11: *Door het geloof heeft Noach, door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde van de dingen, die nog niet gezien werden, en bevreesd geworden zijnde, de ark toebereid tot behoudenis van zijn huisgezin.* De andere mensen wilden niet luisteren naar Gods waarschuwingen. Ze geloofden het niet.

Geloof jij het Woord van de Heere? Een watervloed zoals bij Noach komt er niet meer. Maar wel moeten we allemaal sterven. Als je niet in de Ark van het behoud bent, zul je Gods eeuwig straf moeten dragen. Misschien denk je wel: ik ben jong en gezond, moet ik daar nu al over nadenken? Maar de Heere zegt: Bekeer je. Zoek, door het geloof, een veilige toevlucht bij de Heere Jezus. Want nu is er nog plaats in de ark, ook voor jou!

Aantekeningen bij de tekst

Genesis 6

- Vers 2 *Gods zonen:* kinderen van Seth.
dochteren der mensen: vrouwen uit het nageslacht van Kaïn.
schoon waren: ze letten alleen op de uiterlijke schoonheid.
uit allen: niet alleen uit degenen die uit het geslacht van Seth waren, maar ook uit die van het geslacht van Kaïn.
- Vers 3 *Mijn Geest:* Mijn Heilige Geest.
In eeuwigheid: altijd
vlees is: verdorven; niet alleen de kinderen van Kaïn, maar ook die uit Seth.
doch zijn dagen....: zolang zal de Heere uitstel geven van het oordeel en hen vermanen zich te bekeren en hun toevlucht in de ark te zoeken.
- Vers 4 *reuzen:* reusachtige mensen, die God noch gebod vrezen en door hun geweldige lichaamskracht de mensen angst aanjagen en tiranniseren. Het wordt vermeld als een bijzondere uiting van de toorn van God over het verval van Zijn kerk.
de geweldigen: machtigen
mannen van naam: berucht vanwege hun optreden en misdaden.
- Vers 5 *al het gedichtsel der gedachten zijns harten:* elke gedachte die in hem opkomt.
- Vers 6 *Toen berouwde het....:* God kent geen berouw. Hier wordt op een menselijke manier van de Heere gesproken. Dit is ook zo bij het volgende 'en het smartte Hem aan Zijn hart'.
- Vers 7 *van de aardbodem:* van de aarde.
het vee: dit betekent hier niet alleen het tam, maar ook het wild gedierte. Ook het onschuldige vee wordt door de zondeval van de mens meegesleurd in zijn ondergang
het kruipend gedierte: dat op de aarde kruipt en in het water niet leven kan.
- Vers 8 *vond genade:* In Noach was niets waarom de Heere hem zou sparen. God is hem gunstig gezind.
- Vers 9 *geboorten:* de geschiedenis van zijn geslacht.
rechtvaardig: hij doet wat goed en recht is in de ogen van God.
oprecht man: van een onbesproken en onberispelijk gedrag.
In zijn geslachten: onder al zijn wereldse tijdgenoten
wandelde met God: leefde in nauwe geestelijke gemeenschap met God. Het ziet op zijn persoonlijke verhouding tot de Heere.
- Vers 10 *En Noach gewon drie zonen:* kreeg drie zonen
- Vers 11 *de aarde:* alle mensen die op de aarde waren.
voor Gods aangezicht: openlijk, zondigende niet alleen voor de mensen, maar ook zonder vrees voor God.
- Vers 12 *al het vlees:* alle mensen.
zijn weg: zijn handel en wandel, zijn leven.
- Vers 13 *Het einde van alle vlees:* de tijd van hun ondergang is nabij.
- Vers 14 *een ark:* een boot in de vorm van een kist. Een soort bark met een vierhoekige kastvormige bovenbouw (bij de geschiedenis van Mozes wordt hetzelfde woord gebruikt voor het biezen kistje).
van goferhout: wat dat precies voor hout is geweest is onduidelijk, waarschijnlijk het hout van een soort naaldboom.
met kamers: afdelingen, hokjes, letterlijk 'nesten'.
venster: voor lucht en licht.
- Vers 16 *alle vlees:* alles wat leeft, zowel mensen als dieren.
- Vers 17 *geest des levens:* een levende ziel.
de geest geven: sterven.
- Vers 18 *Mijn verbond:* God sterkt Zijn knecht in deze bange tijd en voor dat grote werk door deze belofte. De Heere verzekert hem en zijn gezin zullen onderhouden, op voorwaarde dat Noach Gods bevel zal uitvoeren.
- Vers 19 *van al wat leeft:* van allerlei levende aardse dieren.
twee van elk: een paar.
- Vers 20 *zullen:* door Gods hand, zonder dat Noach hieraan iets hoefde te doen.
- Vers 21 *van alle spijze:* van allerlei spijze.
Naar al wat God hem geboden had: zonder tegenspraak of uitvlucht, ondanks bespottung en tegenwerking.

Genesis 7

- Vers 2 *rein*: dit waren dieren die geofferd mochten worden.
Vers 3 *gevogelte*: reine vogels.
Vers 14 *het gevogelte*: meestal worden hiermee allerlei vogels bedoeld, maar hier betekent het ‘grote en zware vogels’.

Hebreeën 11: 7

- Vers 7 *door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde*: op welke manier de Heere tot Noach gesproken heeft, wordt niet vermeld.
bevreesd geworden zijnde: zie achtergrondinformatie.
door welke ark hij de wereld heeft veroordeeld: door zijn voorbeeld voor alle mensen om hem heen (Mattheüs 12: 41, 42).
erfgenaam der rechtvaardigheid: deelgenoot, niet alleen van zijn leven, (dat was Cham ook), maar ook van het eeuwige leven, dat door de rechtvaardigheid des geloof verkregen wordt.
die naar het geloof is: door het geloof.

1 Petrus 3: 19-21

- Vers 20 *verwachte*: 120 jaar lang.
behouden door het water: midden in en door het water.
Vers 21 *waarvan...*: dit ziet op de ark en de ingang van Noach in de ark, waardoor Noach behouden is gebleven in het water van de zondvloed, waarin de anderen vergingen.

2 Petrus 2: 5

- Vers 5 *oude wereld*: mensen van de eerste wereld, voor de zondvloed.

Achtergrondinformatie

Geslachtsregister van Adam tot Henoeh:

	Geboortejaar	Jaar van overlijden	Leeftijd bij eerste kind	Leeftijd bij overlijden	Schriftplaatsen
Adam	0	930	130	930	Gen 5:3, 5
Seth	130	1042	105	912	Gen 5:6, 8
Enos	235	1140	90	905	Gen 5:9, 11
Kenan	325	1235	70	910	Gen 5:12, 14
Mahalaleel	395	1290	65	895	Gen 5:15, 17
Jared	460	1422	162	962	Gen 5:18, 20
Henoeh	622	987	65	365	Gen 5:21, 23
Methusalach	687	1656	187	969	Gen 5:25, 27
Lamech	874	1651	182	777	Gen 5:28, 31
Noach	1056	2006	502	950	Gen 5:32, 9:29, 11:10

Noach was vijfhonderd jaar toen de Heere hem de opdracht gaf om een ark te bouwen (zie Genesis 6: 9. In Genesis 7: 11 lezen we dat in het zeshonderdste jaar van Noach de zondvloed kwam. Dat was dus in het jaar 1656. Uit het overzicht hierboven blijkt dat Methusalach in dat jaar stierf; de andere voorouders waren al eerder gestorven. Niet een van hen is echter in de vloed omgekomen. Noach met zijn zonen en hun vrouwen waren veilig in de ark.

Noachs gezin

We komen diverse keren tegen dat Noach drie zonen had, opdat we zullen weten dat zijn hele huisgezin bewaard is. Het is niet zeker dat Noach pas getrouwd is toen hij vijfhonderd jaar oud was. Hier (in Genesis 5: 32 en 6: 9) lezen we wanneer hij onderricht werd van de komende zondvloed. Hij was toen nog geen vader, want uit Genesis 11 blijkt dat hij meer dan vijfhonderd jaar oud was voordat Sem geboren werd. Uit Genesis 9: 24 blijkt dat Cham de jongste zoon was. Jafeth was de oudste. Wanneer zijn zonen vrouwen hebben genomen, lezen we niet. Wel lezen we in Genesis 10: 1, dat ze pas na de zondvloed kinderen hebben gekregen.

‘Een oprecht man’

Het Hebreeuwse woord ‘volmaakt’ is hier vertaald met ‘oprecht’. Op andere plaatsen wordt dit woord vertaald met ‘zonder vlek’, ‘gaaf’, ‘onberispelijk’. Het betekent een leven geheel ingenomen door de dienst van God. Ook in Ezechiël 14: 14 wordt nog eens uitdrukkelijk gezegd dat Noach ‘een oprecht man’ was.

... en ‘bevreesd’ geworden zijnde (Hebreeën 11)

Het Griekse woord, dat in Hebreeën 11 gebruikt wordt, betekent ‘godvruchtige eerbied’ en duidt aan die voorzichtigheid van wandel, die voortkomt uit geloof in God en verbonden is met aanbidding van God. Het betekent geen bevreesdheid of slaafse angst, maar dat ontzag voor God en Zijn geopenbaarde waarheid, die het geweten van de mens prikkelt en hem aanzet om tot God te vlieden, om bescherming voor de kracht van de zonde bij het gevoel van eigen boosheid en zwakheid. Het gaat hier zowel over de dreigementen tegen de wereld als over de beloften die de Heere hem gedaan had.

De ark

De ark moet niet zozeer beschouwd worden als een schip om te varen, als wel een drijvend gebouw, bestemd tot toevluchtsoord en woning. Twee dingen moesten er bij het bouwen in het oog worden gehouden. Het moest een ruime bergplaats moest zijn en daarnaast moest het een grote zeewaardigheid bezitten. De ark was gebouwd met drie verdiepingen, en had een groot aantal kleine vertrekken. (letterlijk: ‘nesten’)
De ark was 150 meter lang, 25 meter breed en vijftien meter hoog.

Verbond met Noach

Nadat God hem bevolen heeft de ark te bouwen, verzekert Hij Noach dat Hij met hem Zijn verbond zal oprichten. Hij belooft hem het behouden worden van het algemeen verderf in en door de ark. Het bouwen van de ark moest in het geloof geschieden. Noach moest geloven in de beloften van de Heere.

De zondvloed

Het woord zondvloed komen we pas in het Nieuwe Testament tegen en wel in 2 Petrus 2: 5.
Het woord ‘zondvloed’ betekent letterlijk ‘grote vloed’.

Het openbreken van de fonteinen

Hiermee schijnt aangeduid te worden, dat er grote schokken in de natuur plaats hadden, als bij aard- en zeebevingen (verg. Habakuk 3: 9) *Gij hebt de rivieren der aarde gekliefd*. De uitdrukking ‘vensteren des hemels’ (verg. 2 Koningen 7: 2, 19) is een sterke beeldspraak, om het neerdalen van de stromen regen uit de wolken van de hemel te beschrijven (als bij een wolkbreuk).

En de HEERE sloot achter hem toe

Noach heeft van binnen de ark mogen sluiten. Maar dit ziet op een bijzondere toesluiting en verzekering van de ark door God, of zonder middel of door de dienst van de engelen.

Iedereen die in de ark was (Noach en de zijnen), was nu veilig. Er kon niemand meer uit, maar ook niemand meer in. Daarnaast kon er ook niets in, dus ook het water niet!

Verband met de Heilige Doop

‘Gij Die naar Uw streng oordeel de ongelovige en onboetvaardige wereld met de zondvloed gestraft en de gelovige Noach, zijn acht zielen, uit Uw grote barmhartigheid, behouden en bewaard.’

Noach met zijn vrouw, zonen en de vrouwen van zijn zonen werden in het oordeel bewaard in de ark. Het water maakte scheiding tussen hem en zijn gezin en degenen die buiten de ark bleven. Zij werden afgezonderd van de andere mensen die op de aarde woonden.

Zo zijn alle gedoopten afgezonderd (‘geheiligd’) van de mensen die niet gedoopt worden.

Dat betekent niet automatisch dat zij ook allemaal de zaligheid zullen beërven. Daarvoor is geloof en bekering nodig.

De zondvloed wordt een tegenbeeld van de doop genoemd (1 Petrus 3: 21), omdat de doop een sacrament is van onze behoudenis uit het algemene verderf van de wereldse mensen, zoals de ark een middel was van de lichamelijke behoudenis van Noach en zijn gezin uit het verderf van de eerste wereld. Niet dat de doop zelf ons behoudt, want de doop is uitwendig en daardoor wordt de vuiligheid van ons lichaam afgewassen. Bedoeld wordt de inwendige reiniging van ons hart door het bloed en de Geest van Christus.

Antwoorden bij werkboekje -10

Weet je het nog?

1. De vader van Noach heette Lamech (No)
2. Noach wandelde met God. (a)
3. Noach kreeg drie zonen. (ch)
4. De Heere zou een watervloed sturen. (pre)
5. Noach bouwde de ark op een berg. (di)
6. In de ark maakte Noach een deur en een venster. (ke)
7. Met Noach in de ark gingen zijn vrouw en zonen en hun vrouwen. (rd)
8. Van de dieren gingen reine en onreine dieren en vogels mee. (er)
9. Noach deed precies wat de Heere tegen hem zei. (ge)
10. De deur van de ark werd gesloten door de Heere. (re)
11. Het regende wel 40 dagen en 40 nachten. (ch)
12. Noach bleef een jaar in de ark. (ti)
13. Toen zei de Heere dat iedereen uit de ark mocht. (gh)
14. Het eerste wat Noach bouwde toen hij uit de ark kwam, was een altaar bouwen om de Heere te offeren en te danken.(eid)

Uitkomst: Noach, prediker der gerechtigheid

Om over te praten

1. Ben jij het met de volgende uitspraken eens? Wat zou jij zeggen? Waarom?

“Als ik in de tijd van Noach had geleefd, had ik wel naar hem geluisterd en was ik ook in de ark gegaan.”
“Ik had wel naar de preek van Noach geluisterd, maar ik had niet gedaan wat hij zei.”

Op deze uitspraken kunnen verschillende reacties komen. Het is belangrijk om daarover met de kinderen in gesprek te gaan. Waarom zouden ze wel of niet geluisterd hebben? Hoe kwam het dat Noach de Heere wel gehoorzaamde en de andere mensen niet? Dat Noach luisterde naar de stem van de Heere, kwam door het geloof. Dat de andere mensen niet luisterden, kwam door hun ongeloof. Dat is vandaag nog zo. In feite doet de dominee in de kerk hetzelfde als Noach. Hij zegt ons in de naam van de Heere: Bekeer je. Probeer met de kinderen te praten over hoe het komt dat je de boodschap van Gods Woord soms zo makkelijk naast je neerlegt. Benadruk ook dat de Heere ons graag wil geven wat wij zelf niet hebben: het geloof (Psalm 81: 12 ber.).

2. Lees het stukje over Jeffrey en Anne op bladzijde 2 en 3. Wat zou jij zeggen als je Anne was?

Het is voor een kind heel moeilijk om aan anderen te vertellen waarom je in de Bijbel en in God gelooft, omdat het over dingen gaat die je niet met je ogen kunt zien. Praat met de kinderen over:

- Waarom je weet dat God er is (Hij heeft alles gemaakt, ook jou).
- Wat in de Bijbel staat, is goed. Gods geboden zijn goed voor ons.
- Je hoeft aan andere mensen niet te bewijzen dat God er is en dat Zijn Woord waar is. Dat kun je niet. Het is belangrijk dat je door je leven laat zien dat de Bijbel waar is. Als je de Heere liefhebt en doet wat Hij van je vraagt in Zijn geboden, zullen de mensen in jouw leven zien dat het goed is om God te dienen.

Puzzel

Uitkomst: Door het geloof heeft Noach de ark toebereid tot behoudenis van zijn huisgezin (Hebreeën 11: 7).

Antwoorden werkboekje +10

Weet je het nog?

	waar	niet waar
1. De vader van Noach heette Lamech	eid	
2. Toen Noach 300 jaar oud was, kreeg hij een zoon.		gh
3. Noach wandelde met God nadat zijn eerste zoon geboren was.		ti
4. Noach kreeg drie zonen	ch	
5. De ark die Noach moest bouwen was alleen voor hem, zijn vrouw, zijn zonen en de vrouwen van zijn zonen.		re
6. Noach bouwde 100 jaar over de ark.		ge
7. Noach deed precies wat de Heere hem had gezegd.	er	
8. Van alle dieren gingen er een mannetje en een vrouwtje mee in de ark.		rd
9. De vissen hoefden niet mee in de ark.	ke	
10. Noach sloot zelf de deur van de ark.		di
11. Het regende wel veertig dagen en veertig nachten.	pre	
12. Mensen die hoog genoeg in een boom klommen, bleven leven.		ch
13. Noach bleef een jaar in de ark.	a	
14. Iedereen die in de ark was, was veilig.	no	

Uitkomst: 'Noach, prediker der gerechtigheid'

Om over te praten

1. Van Noach lezen we dat hij 'wandelde met God'.

- a. Als je een wandeling gaat maken, met wie doe je dat dan?
- b. Wat doe je als je wandelt?
- c. Noach wandelde met God. Van wie lees je dat ook in de Bijbel?
- d. Wat zou dat dan betekenen?
- e. Kun jij ook wandelen met God? Hoe dan?

- a. Met iemand die je aardig vindt of waar je veel van houdt, waar je graag mee omgaat.
- b. Dan praat je vaak met elkaar over alle dingen die je bezig houden.
- c. Ook van Henoch lezen we dat.
- d. Noach en Henoch hadden bij alles wat ze deden de Heere nodig. Alle dingen hebben ze de Heere gevraagd en gezegd.
- e. Het geloof dat Noach en Henoch hadden, had de Heere hen geschonken. De Heere is nog Dezelfde. Ook aan kinderen wil de Heere dat geloof geven. Dan kun je Hem niet meer missen en heb je Hem nodig bij alle dingen van elke dag. Je weet dat je de Heere in alles kunt vertrouwen. Je legt alle dingen waar je zorgen over hebt of blij om bent, aan Hem voor. Je luistert naar Zijn antwoord, dat Hij je geeft door Zijn Woord, door een preek en soms ook door de omstandigheden. Je wilt Hem gehoorzaam zijn in alles, omdat Hij je dan zal zegenen.

2. Noach wordt 'een prediker der gerechtigheid' genoemd.

- a. Welk woord zit er in 'gerechtigheid'?
- b. Wat zou Noach verteld hebben aan de mensen die naar hem kwamen luisteren? (twee dingen)
- c. Gebeurt dat vandaag ook nog? Wanneer hoor jij dat?
- d. Wat kun je met die boodschap doen?

- a. In het woord gerechtigheid zit het woord 'recht'.
- b. Noach heeft verteld dat God de zonden moet en ook zal straffen; dat er daarom een watervloed zou komen. Maar ook dat er bij Hem vergeving is. Bij Noach was dat in de ark.
- c. Ook vandaag horen wij dezelfde boodschap. Als we Gods woord lezen of horen. In de kerk, thuis, op school, op de club.
- d. We kunnen die boodschap naast ons neer leggen en doen alsof we niets gehoord hebben. De Heere wil echter dat we naar Hem zullen horen en Zijn Woord gehoorzamen.

3. Dagen van Noach en onze dagen. Zoek eens op Mattheüs 24: 37, 38.

- a. **Lijken de dagen van Noach op de tijd waarin jij nu leeft?**
 - b. **Welke dingen lijken er op elkaar?**
 - c. **Zijn er ook dingen anders? Zo ja, welke?**
 - d. **Wat betekent dat voor jou?**
- a. Het gaat in deze verzen in wezen om heel gewone dagelijkse dingen. Het belangrijkste, het dienen van de Heere wordt niet genoemd. Het is bij deze vraag belangrijk niet tevreden te zijn met een 'ja' of een 'nee' Vandaar ook de volgende vragen.
 - b. 'etende en drinkende', 'trouwende en ten huwelijk uitgevende'
 - c. Veel mensen trouwen niet meer. Er zijn nu ook andere vormen van 'huwelijk'.
 - d. De Heere waarschuwt ons dat Hij wederkomt. Aan de tekenen van de tijd kunnen we zien dat die dag van Zijn wederkomst steeds dichterbij komt. Wij kunnen ons bezig houden met allerlei dingen die op zich wel goed zijn, maar als dat het enige is waar wij ons druk over maken, zal de wederkomst ons overvallen en zijn we niet bereid om de Heere te ontmoeten.

4. Noach kreeg van de Heere een wonderlijke opdracht. Toch geloofde hij de Heere op Zijn Woord.

- a. **Zijn er dingen die jij moeilijk vindt om te geloven? Bijvoorbeeld dingen die in de Bijbel staan, of die je in de kerk hoort? Vertel dat eens.**
 - b. **Kun je iets niet begrijpen en toch geloven?**
 - c. **Hoe kun jij weten en aan anderen vertellen dat Gods Woord waar is?**
- a. Laat de kinderen deze dingen vertellen en probeer daarbij niet gelijk alles op te lossen of te beantwoorden, maar vraag even door waarom ze dat vinden.
 - b. Je kunt hierbij denken aan wonderen in de Bijbel, of aan dingen die wij niet begrijpen over God, zoals de Drie-Eenheid. Ga erover in gesprek dat God veel groter is dan wij en dat wij met ons menserverstand niet alles kunnen begrijpen wat God doet. Wij kunnen ook niet alles weten over hoe God is en hoe Hij de wereld regeert. Toch vraagt de Heere van ons dat wij Hem op Zijn Woord geloven, ook al lijkt het onmogelijk. Denk maar aan het voorbeeld van een klein kind, dat zijn ouders gehoorzaamt. Het kind begrijpt niet altijd de bedoeling van iets, maar toch gelooft het zijn ouders omdat zij het zeggen.
 - c. Gods Woord is waar omdat Hij het zegt. Iemand die niet in God gelooft, zal niet geloven dat Zijn Woord waar is. Je kunt niet bewijzen dat de Bijbel waar is, maar je kunt het wel ontdekken. Dat is het wonder van het geloof: de Heilige Geest opent je ogen zodat je ziet dat het waar is wat God zegt. Je ziet de zondigheid van je eigen hart en je ervaart de genade en de vergeving van de Heere. Je hoeft aan andere mensen niet te bewijzen dat God er is en dat Zijn Woord waar is. Dat kun je niet. Het is belangrijk dat je door je leven laat zien dat de Bijbel waar is. Als je de Heere liefhebt en doet wat Hij van je vraagt in Zijn geboden, zullen de mensen in jouw leven zien dat het goed is om God te dienen.

Puzzel

Uitkomst: 'En de Heere sloot achter hem toe'.

Lezen

1 Samuël 17: 40-49

Kerntekst

Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft (Filippenzen 4: 13).

Zingen

Psalm 18: 9, 12 en 15

Psalm 84:3

Psalm 89: 8

Psalm 99: 2

Psalm 118: 5

Tien Geboden des

Heeren: 4

Eigen geschrift van

David: 1, 2 en 3

David en Goliath Door Gods kracht verslagen

Toelichting op de vertelschets

Dit seizoen is het thema van alle schetsen ‘het geloof’. Steeds staat er een ander aspect van het geloof centraal. In deze schets gaat het over de kracht van het geloof. David geloofde dat de Heere hem kracht zou geven om Goliath te verslaan. *De krijg is des Heeren*. Hij zal verlossen! David mocht het beleven wat Paulus schrijft aan de gemeente van Filippi: *Ik vermag alle dingen, door Christus, Die mij kracht geeft* (Filippenzen 4: 13).

Inleiding

Heb je weleens iemand horen vloeken? Durf je daar dan wat van te zeggen? Moeilijk hè? Vandaag hoor je van David. Hij durfde dat wel. Hij vond het zo erg dat de Naam van de Heere gelasterd werd. Hij geloofde dat de Heere hem daarbij zeker zou helpen. Dat geloof gaf hem moed.

Vertelschets

Er trekt een groot leger door het land van Israël. Het is het leger van de Filistijnen. De soldaten lopen naar de bergen van Juda. Ze hebben hun harnassen aangetrokken. De helmen staan op hun hoofden. In hun hand hebben ze een zwaard of een spies. Ze hebben ook schilden meegenomen om de pijlen van de vijand tegen te houden.

Van de andere kant komt ook een leger. Dat is het leger van de Israëlieten. Saul, de koning is er ook bij. De twee legers komen steeds dichterbij elkaar. Ze moeten allebei nog een laatste rij heuvels over. In het dal tussen de heuvels zal er gevochten gaan worden. Wie zal het eerst aanvallen? Zullen de Filistijnen de heuvels over gaan? Of zal Saul als eerste met zijn leger proberen de vijanden uit het land weg te jagen? Het blijft heel stil in het dal. De Filistijnen blijven achter de heuvels. Opeens komen er twee mannen het dal in lopen. Het zijn soldaten uit het leger van de Filistijnen. Wat is die ene man groot! Het is een reus. Hij is veel groter dan de andere man. Hij is ook veel groter dan de andere soldaten in het leger. Hij heet Goliath. Hij is ongeveer drie meter lang. Dat is wel een meter langer dan alle andere mensen. Op zijn hoofd draagt hij een koperen helm. Om zijn borst heeft hij een harnas van allemaal ronde stukjes koper. Zo kan hij zich wel goed bewegen, maar er kan geen pijl doorheen komen. Het harnas is heel zwaar, wel bijna tachtig kilo. Goliath kan dat wel dragen. Hij is daar sterk genoeg voor. Zijn benen en voeten zijn bedekt met koperen platen. In zijn hand draagt hij een zware spies met een ijzeren punt eraan.

Naast Goliath loopt zijn wapendrager. Hij draagt een groot schild.

In het dal blijven ze stilstaan. Goliath kijkt naar de heuvel waarachter de Israëlieten verscholen zitten. De Israëlieten wachten af wat er gaat gebeuren. Goliath begint te praten. “Waarom zouden alle soldaten tegen elkaar gaan vechten?” vraagt hij. “Ik ben een Filistijn en jullie zijn toch knechten van koning Saul? Kies een man uit, die tegen mij komt vechten! Als hij van mij wint, dan zullen de Filistijnen knechten worden van de Israëlieten. Maar als ik win, dan moeten jullie voortaan de Filistijnen dienen.”

De soldaten van Saul zien de reus Goliath in het dal staan. Ze schrikken. Wat ziet die man er gevaarlijk uit! Zo groot en met zo’n grote spies. Ze horen wat hij zegt. Wie durft er te gaan vechten met deze grote en sterke Filistijn? Zij zijn niet zo groot en sterk. Dan zullen ze het zeker gaan verliezen. Niemand van de soldaten durft het dal in te gaan. Ze zijn bang! En Saul dan? Hij durft toch wel te gaan vechten? Hij is toch de koning van het volk? Nee, hij durft niet. En Jonathan dan? Hij dient de Heere toch? De Heere kan toch helpen? Maar Jonathan durft ook niet.

Als Goliath ziet dat er niemand naar hem toe komt, spot hij met de soldaten van Saul. Hij spot met het volk Israël. Het volk, waarvan de Heere heeft gezegd dat het Zijn volk is. En als er met het volk van de Heere gespot wordt, dan wordt er met de Heere gespot!

Goliath keert zich om en gaat terug naar zijn eigen leger. 's Avonds komt hij het dal weer in. Hij zegt dezelfde woorden als 's morgens. Weer roept hij dat er één soldaat met hem moet komen vechten. Ook nu durft niemand te gaan. Veertig dagen lang komt Goliath 's morgens en 's avonds de heuvels af. Elke dag zegt hij weer hetzelfde. Elke dag spot hij met God.

Op een dag komt David bij het leger van Israël aan. Zijn vader heeft hem gestuurd. Isai zegt: "David, je moet je drie broers gaan opzoeken. Ik wil weten hoe het met ze is in het leger. Je krijgt eten mee voor je broers en kazen voor de oversten van het leger. Je moet iets van je broers mee terug nemen. Dan weet ik dat je broers nog in leven zijn." David zoekt zijn broers op en vraagt: "Hoe gaat het met jullie?" Er is geen tijd om lang te praten, want Goliath komt het dal weer in. Hoor, daar roept hij: "Wie durft er met mij te vechten?" Hij spot met de soldaten van Saul en met het volk Israël. David hoort de woorden van Goliath. Hij vindt het heel erg dat Goliath het volk van God zo bespot. "Wie is deze Goliath?" vraagt hij aan de soldaten. De soldaten vertellen, dat wie Goliath verslaat, een beloning zal krijgen van de koning. Hij zal veel geld krijgen en mag met de dochter van de koning trouwen. Maar er is geen soldaat die het durft.

Eliab, de oudste broer van David komt aanlopen. Hij hoort dat David het heel erg vindt dat Goliath zo spot. Hij ziet dat David niet bang is. Eliab wordt boos op David en zegt: "Waarom ben je naar het leger gekomen? Moest je niet op de schapen passen? Ik weet wel dat je hier naar toe bent gekomen om te zien hoe wij vechten." Het zijn leugens die Eliab vertelt. "Wat heb ik gedaan, dat je zo boos tegen mij doet?", zegt David. Hij draait zich om en praat verder met de andere soldaten. De soldaten kijken verbaasd naar hem. Hij praat zo dapper over Goliath. Hij is helemaal niet bang. Zou hij tegen deze reus durven vechten? Ja, David durft dat! Hij heeft de woorden van Goliath gehoord. Goliath spot met het volk van God. Wie met het volk van God spot, spot met God zelf. Daar heeft David verdriet van. Die God heeft hij lief. Met die God mag niet gespot worden. Het gaat er niet om dat David de beloning zal krijgen, maar het gaat er om dat God de eer zal krijgen. David gelooft, dat de Heere hem de kracht zal geven, om tegen Goliath te vechten.

Saul hoort dat David tegen Goliath durft te vechten. Hij laat David meteen roepen. David zegt dat niemand bang hoeft te zijn voor die goddeloze Goliath. "*Uw knecht zal heengaan en hij zal met deze Filistijn strijden,*" zegt hij tegen Saul. "Dat kun je niet," zegt Saul. "Je bent nog maar een jongen en Goliath heeft al heel vaak gevochten." Het is waar. David is nog jong en Goliath kan heel goed vechten. Maar Goliath weet niet dat de Heere kan helpen. Saul denkt daar ook niet aan. David wel. Hij denkt eraan hoe de Heere hem hielp als er bij de schapen een wild dier kwam. David vertelt: "Bij de kudde kwam een leeuw en een beer, die wilde een schaap van de kudde. Door de kracht, die de Heere mij gaf, kon ik de leeuw en de beer doden. Zo zal het ook gaan met deze Filistijn. Hij heeft gespot met het volk van de levende God. De Heere heeft mij gered uit de klauw van de leeuw en de beer. Hij zal mij ook helpen tegen deze Filistijn!"

Als Saul dit hoort, zegt hij: "Ga maar. De Heere zal met je gaan." Hij geeft David zijn eigen harnas. David krijgt ook een koperen helm en het zwaard van Saul. Hij trekt het harnas aan. Maar dan kan hij bijna niet meer lopen. Hij heeft nog nooit een harnas gedragen. Zal hij door het zwaard van Saul winnen? Zal het harnas hem beschermen? Nee! De Heere zal hem beschermen. Door Zijn kracht zal hij winnen van deze goddeloze Goliath. Daarom zet David de helm af en het harnas doet hij uit. Hij legt het zwaard neer. Zijn herderstas, zijn staf en zijn slinger pakt hij op. Zo gaat David het legerkamp uit. Hij loopt het dal in naar de beek. Bij de beek bukt hij en zoekt vijf gladde stenen uit en doet die in zijn tas. De slinger gebruikt hij altijd voor zijn schapen. Met een klein steentje kan hij de schapen raken als ze weglopen. Nu loopt David met zijn slinger in de hand naar de Filistijn toe. Hoe durft hij dat? Dat kan alleen door het geloof. David ziet eerst God, daarna pas Goliath. In Zijn kracht, in Zijn Naam gaat hij. Ook in jouw leven zullen er reuzen komen. Grote zorgen, groot verdriet, grote moeilijke dingen. Maar zie op de Heere! Hij geeft moed! Weet je hoe dat kan? Door de grote Zoon van David, de Heere Jezus Christus. Hij ging op die andere reus af, de satan. En Hij versloeg hem! Het is volbracht! Het graf ging open, de grootste vijand is overwonnen!

Goliath ziet een herdersjongen naar hem toe komen lopen. Zou hij tegen hem willen vechten? Wil hij het van hem winnen? Hij wordt boos en roept naar David: "Ben ik een hond, dat je met stokken naar mij toe komt?" Hij vloekt David in de naam van de afgoden van de Filistijnen. "Kom maar dichterbij," roept hij, "dan zal ik de vogels en de dieren van het veld je vlees laten eten."

David is niet bang. Hij weet dat de Heere bij hem is. God geeft hem kracht. David zegt tegen Goliath: "U komt naar mij toe met een zwaard en een spies en een schild. Maar ik kom tot u in de Naam van de Heere, de God van Israël, met wie u gespot hebt. Die God laat niet met Zich spotten." David weet dat Goliath op zijn wapens en op zijn eigen

kracht vertrouwt. David vertrouwt op de Heere, de Almachtige. “De Heere zal mij laten winnen,” zegt hij. “Ik zal u vandaag nog doden. Heel de wereld zal weten dat de Heere voor Israël zorgt. De Israëlieten zullen weten dat de Heere niet door een zwaard of een spies verlost. Hij Zelf verlost Zijn volk. U strijdt tegen de Heere. God zal u laten verliezen.”

Goliath loopt woedend naar David toe om hem te doden. David vlucht niet weg. Hij loopt snel naar Goliath toe. Zijn hand gaat in zijn tas. Hij pakt een steentje en hij stopt dat in zijn slinger. De slinger draait hij snel rond boven zijn hoofd. Dan laat hij één kant van de slinger los. Het steentje suist door de lucht. De Heere bestuurt het. Het komt in het voorhoofd van Goliath. De grote, sterke Filistijn wankelt op zijn benen. Zijn armen zwaaien door de lucht. Dan valt hij voorover met zijn gezicht op de grond.

David loopt naar hem toe. Hij pakt het zwaard van Goliath en met één slag doodt hij de Filistijn.

De Filistijnen zijn erg bang geworden. Hun held is verslagen. Ze vluchten snel weg. De Israëlieten gaan hen achterna. Ze verjagen de Filistijnen uit hun land en doden er veel.

De Heere heeft de overwinning gegeven! Voor Hem is niets te wonderlijk. David versloeg Goliath door het geloof. Hij twijfelde niet, maar streed voor Zijn God. Hij wist dat God hem zou helpen. Geloven is niet alleen vertrouwen, maar ook zeker weten! Wat een groot geloof! Wat was de Heere goed voor David. Hij heeft David gered. Door het geloof was David sterker dan Goliath. Goliath vertrouwde op zijn eigen kracht. David vertrouwde op de Heere. Dan mag je zeggen: *Ik vermag alle dingen, ik kan alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft.*

Aantekeningen bij de tekst

- Vers 20 *de wagenburg*: het legerkamp
Vers 22 *de vaten*: de bagage, waarin David de broden en de kazen droeg.
Vers 32 *Aan geen mens ontvalle het hart*: laat niemand de moed verliezen
Vers 37 *gij zijt een jongeling*: nog onervaren in de oorlog
Vers 39 *ik heb het nooit verzocht*: ik ben zo'n wapenrusting niet gewend en kan er niet mee omgaan.
Vers 45 *maar ik kom tot u in de Naam van de Heere, Die gij gehoond hebt*: ik ben door God gezonden en ik verlaat me op Hem.
honen: smalend spotten.
Vers 47 *de krijg is des Heeren*: Hij geeft de overwinning aan wie Hij wil. Het gaat om de eer van God en de verlossing van Zijn volk.
Vers 49 *de steen zonk in zijn voorhoofd*: de steen dringt diep door in zijn voorhoofd.

Achtergrondinformatie

Geloof

David spreekt zijn rotsvaste geloof in de almachtige God uit, als hij zegt dat de Heere hem zal redden uit de hand van de Filistijn. Hij spreekt uit ervaring. Hij heeft ondervonden dat de Heere niet beschaamt, die het van Hem verwachten. Saul gelooft in zijn wapens. David gelooft in de God van de wapens. *De wapenen van onze krijg zijn niet vleselijk, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten* (2 Korinthe 10: 4).

David wordt genoemd in Hebreëën 11 onder de geloofshelden. Zijn geloofsmoed komt uit in de Psalmen.

Ik zal niet vrezen voor tienduizenden des volks, die zich tegen mij zetten (Psalm 3: 7).

Het is God, Die mij met kracht omgord; en Hij heeft mijn weg volkomen gemaakt (Psalm 18: 33).

De HEERE is mijn Herder, mij zal niets ontbreken (Psalm 23:1).

De HEERE is mijn Licht en mijn Heil, voor wie zou ik vrezen? De HEERE is mijn levenskracht, voor wie zou ik vervaard zijn? (Psalm 27: 1).

Slinger

Met de slinger wordt een steen gegooid. De slinger is meestal van wol gemaakt. In het brede midden komt de steen te liggen. De uiteinden worden in de hand genomen en rondgeslingerd boven het hoofd. Op het juiste moment wordt het ene uiteinde van de slinger losgelaten. De steen vliegt dan met een vaart weg. De slinger hoort bij de uitrusting van de herder. Hij laat er afgedwaalde schapen mee schrikken, zodat ze terugkeren naar de kudde.

Goliath

Hij is een afstammeling van de Enakieten, die Israël bij de verovering van het land Kanaän aantrof. Israël had toen verschillende volken verslagen, maar een deel van hen was in leven gebleven. Zij waren ingetrokken bij de Filistijnen in de steden Gath, Askelon en Gaza (Jozua 11: 22). Het meest bijzondere van deze Enakieten is, dat zij heel groot waren. Reuzen dus.

De Naam des Heeren

Het derde gebod: *Gij zult de Naam des Heeren uws Gods niet ijdelijk gebruiken, want de Heere zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdelijk gebruikt.*

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 99:

Wat wil het derde gebod?

Dat wij niet alleen met vloeken of met vals eed, maar ook met onnodig zweren, den Naam Gods niet lasteren noch misbruiken, noch ons met ons stilzwijgen en toezien zulke schrikkelijke zonden deelachtig maken; en in het kort, dat wij den heiligen Naam Gods anders niet dan met vrees en eerbied gebruiken, opdat Hij van ons recht beleden, aangeropen, en in al onze woorden en werken geprezen worde.

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 100:

Is het dan zo grote zonde, Gods Naam met zweren en vloeken te lasteren, dat God Zich ook over diegenen vertoort, die, zoveel als hun mogelijk is, het vloeken en zweren niet helpen weren en verbieden?

Ja gewisselijk; want er is geen groter zonde, noch die God meer vertoort, dan de lastering Zijns Naams; waarom Hij die ook met de dood te straffen bevolen heeft.

Antwoorden bij werkboekje -10

Weet je het nog?

1. **Schrijf de antwoorden van de vragen op de stippellijn. Van elk antwoord schrijf je de gevraagde letter in het hokje.**

Welk leger komt het land Israël binnen? (9)

Het leger van de Filistijnen

n

Hoe heet de man die elke dag het dal inkomt? (1)

Goliath

g

Hoe lang is Goliath ongeveer? (3)

Drie meter

i

Hoe heet de koning van Israël? (4)

Saul

l

Wie stuurt David naar het leger van de Israëlieten? (2)

Zijn vader Isai

s

Hoe heet de broer van David, die boos op hem wordt? (1)

Eliab

e

Wie draagt het schild van Goliath? (11)

Zijn wapendrager

r

Uitkomst: slinger

2. **Zoek op in je Bijbel 1 Samuël 17. Lees met elkaar vers 45.**
In het ene vak staan stukjes uit de tekst. Probeer in het andere vak in je eigen woorden op te schrijven wat het betekent.
- ... Ik kom tot u in de Naam des Heeren.**
... Ik kom tot u in de Naam van de Heere. Hij is mijn God en ik vertrouw op Hem.
- ... Dien gij gehoond hebt.**
... U hebt het volk Israël bespot. Daardoor hebt u ook de Heere gelasterd.
3. **David heeft veel psalmen geschreven. In zijn psalmen vertelt hij dat de Heere hem kracht geeft in alles. Zoek in je Bijbel Psalm 18 op.**
- Lees vers 30. Wie wordt er bedoeld met ‘U’?**
De Heere
- Wie wordt er bedoeld met “ik”?**
David
- Lees vers 31 tot en met vers 33. Waar lees je dat de Heere David kracht gaf?**
In vers 33: Het is God, Die mij met kracht omgord.
- Heb jij ook kracht van de Heere nodig? Waarvoor?**
Voor dagelijkse dingen, bijvoorbeeld om je werk op school te doen. Maar ook voor dingen die je moeilijk vindt en waar je tegenop ziet. Om ‘nee’ te zeggen tegen dingen waarvan je weet dat ze niet goed zijn.
4. **David vecht tegen de reus Goliath. Nu zijn er geen echte reuzen meer. Toch kun je reusachtige moeilijke dingen tegenkomen. Noem eens een voorbeeld.**
Als je moeilijk mee kunt op school, zorgen thuis, geplaagd worden, als je vader geen werk heeft.
- Wat kun je van David leren?**
Dat je dingen niet in je eigen kracht hoeft op te lossen. Als je ze bij de Heere brengt, wil Hij je kracht geven en vertrouwen dat Hij je zal helpen.
5. **Woordzoeker**
Uitkomst: Vijf gladde stenen
6. **Extra opdracht (staat niet in het werkboekje).**
Maak een verftekening van het verhaal. Plak als het klaar is de onderstaande tekst erbij.

David vertrouwde vast op de Heere.
Hij wist dat God kan helpen.
Daarom zei David tegen Saul:
*De HEERE, Die mij van de hand des leuws gered
heeft, en uit de hand des bears,
Die zal mij redden uit de hand van deze Filistijn.*

Antwoorden bij werkboekje +10

Pak je Bijbel erbij

1. Zoek op in je Bijbel 1 Samuël 17.

Lees 1 Samuël 17: 1

In welke plaats verzamelt het leger van de Filistijnen zich?

In Socho, dat is in Juda.

Lees 1 Samuël 17: 2

Waar verzamelt Saul zich met zijn leger?

In het Eikendal

Lees 1 Samuël 17: 4

Uit welke plaats komt Goliath?

Gath

Lees 1 Samuël 17: 5

Hoe zwaar is het harnas van Goliath?

Vijf duizend sikkelen koper

Lees 1 Samuël 17: 13

Hoe heten de broers van David, die in het leger bij Saul zijn?

Eliab, Abinadab en Samma

Lees 1 Samuël 17: 16

Wanneer gaat Goliath het dal in?

's Morgens en 's avonds

Lees 1 Samuël 17: 40

Wat neemt David mee als hij het dal in gaat Goliath tegemoet?

Zijn staf, vijf gladde stenen, zijn herderstas en zijn slinger.

Lees 1 Samuël 17: 49

Waar komt de steen terecht, die David met zijn slinger door de lucht gooit?

In het voorhoofd van Goliath.

2. David heeft veel psalmen geschreven. In zijn psalmen vertelt hij dat de Heere hem kracht geeft in alles. Zoek in je Bijbel Psalm 27 op. Wat staat er boven de Psalm geschreven?

Davids enige Troost en Toeverlaat

Wie wordt daar mee bedoeld?

De Heere

Lees vers 1 en 3. Waaraan kun je zien dat David op God vertrouwde?

In vers 1 noemt David de Heere zijn Levenskracht en in vers 3 staat dat

David niet zou vrezen als een leger hem belegerde.

Heb jij de Heere ook nodig als je Levenskracht? Kun je hier voorbeelden van noemen?

Kinderen hebben de kracht van de Heere nodig voor dagelijkse dingen, bijvoorbeeld om je werk op school te doen. Maar ook voor dingen die je moeilijk vindt en waar je tegenop ziet. Om 'nee' te zeggen tegen dingen waarvan je weet dat ze niet goed zijn. Bovenal als je mag weten wat je enige troost is in leven en sterven: dat je het eigendom bent van de Heere Jezus. Dan mag je geloven dat alle dingen voor je meewerken ten goede.

3. **David kreeg kracht van de Heere om tegen Goliath te vechten. Paulus wist ook bij wie kracht te vinden is. Dat lees je in Filippenzen 4: 13. Zoek deze tekst op en vul de ontbrekende woorden hieronder in.**

Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft.

Wie wordt er bedoeld met 'ik'?

Paulus

Wat wordt er bedoeld met 'vermag'?

Dat betekent eigenlijk: kan het doorstaan. Paulus kon al de vernederingen en al het lijden, zoals beschreven staat in de vorige verzen, doorstaan door de kracht van Christus. Dat is geloofstaal. Dan kan nooit van onszelf.

Wat betekent deze tekst voor jou?

Wij mogen vragen of de Heere ons kracht wil geven in alle dingen van ons leven, ook als die heel moeilijk zijn.

4. **David vocht tegen de reus Goliath. Nu zijn er geen echte reuzen meer. Toch kun je reusachtige moeilijke dingen tegenkomen. Noem eens een voorbeeld.**

Als je moeilijk mee kunt op school, zorgen thuis, geplaagd worden, als je vader geen werk meer heeft.

Wat kun je van David leren?

Dat je dingen niet in je eigen kracht hoeft op te lossen. Als je ze bij de Heere brengt, wil Hij je kracht geven en vertrouwen dat Hij je zal helpen.

5. **Puzzel**

Uitkomst: David vertrouwt op God

6. **Extra opdracht (staat niet in het werkboekje).**

Maak een verftekening van het verhaal. Plak als het klaar is de onderstaande tekst erbij.

David vertrouwde vast op de Heere.
Hij wist dat God kan helpen.
Daarom zei David tegen Saul:
*De HEERE, Die mij van de hand des leeuws gered
heeft, en uit de hand des beers,
Die zal mij redden uit de hand van deze Filistijn.*

7. **Zingen: Eigen geschrift van David vers 1, 2 en 3 (op de wijs van Psalm 19).**

Vers 1

Ik was een jongeling, nog teder en gering,
bij broed'ren laag geacht.
Men had mij in het veld
tot herder aangesteld;
daar hield ik steeds de wacht
en weidde 't wollig vee.
Toen maakt' ik, wel te vreê,
een harp met eigen handen.

Ik greep het snarentuig,
'k zong psalmen; van 't gejuich
weergalmden onze landen.

Vers 2

Wat blijdschap, wat een eer, dat zelfs de Hemelheer
wou luist'ren naar 't geklank
van mijne harp en stem!
Mijn lied behaagde Hem,
en 'k zei zijn goedheid dank.
Hij had mij 't rijk besteld,
men riep mij uit het veld
van achter 's vaders schapen;
ik kwam en stond bedeesd,
verlegen en bevreesd;
God werd mijn schild en wapen.

Vers 3

Der broed'ren schoon gelaat,
noch kracht kwam hun te baat,
geen moed, geen krijgsbeleid.
Gods knecht ging hen voorbij,
maar groett' en zalfde mij.
Toen rees mijn dapperheid,
toen voeld' ik eenen gloed
van heil'gen heldenmoed.
Ik ging den reus bevechten, ik velde hem ter aard';
'k versloeg hem met zijn zwaard,
tot eer van 's Heeren knechten.

8. Zingen

Nooit kan 't geloof te veel verwachten,
des Heilands woorden zijn gewis.
't Faalt aardse vrienden vaak aan krachten,
maar nooit een vriend als Jezus is.
Wat zou ooit zijne macht beperken?
't Heelal staat onder zijn gebied!
Wat zijne liefde wil bewerken,
ontzegt Hem zijn vermogen niet.